

1633 23. Nov. 1895: 3. Beh. af Lovf. om Forandr. i Lov om almind. Børnepligt. 1634

længere forud for Skiftetiden, end Tilfældet nu er. Dette er blot en Gentilling til den ærede Justitsminister, som jeg haaber, at han vil tage under velvillig Overvejelse.

Justitsministeren (Nellemann): Det Sp. røgmaal, den ærede sidste Taler berørte, har jeg naturligvis ikke tænkt over, da det ikke har foreligget, men jeg skal gøre det til Genstand for nærmere Overvejelse.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, blev Forhandlingen sluttet.

Lovforslaget (se Tillæg C.) vedtoges enstemmig med 57 Stemmer.

Formanden (Sofus Høgsbro): Lovforslaget bliver nu tilstillet Landstingets Formand.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Grundlovsbestemmelse vedrørende Bevillingslove og indeholdende nogle i Forbindelse dermed staaende Bestemmelser om Folketingets Medlemstal og om Rigsretten.

(Forslaget findes i Tillæg A., Sp. 2487—90.)

Forslaget sættes under Forhandling.

C. Sæge: Blandt de Udtalelser, hvormed den ærede Forslagsstiller ledsagede Indbringelsen af dette Grundlovsforslag, var der en Ytring, som viser hen til det Synspunkt, ud fra hvilket han er bleven ledet til at fremsætte sit Forslag. Han betegnede den Tid, i hvilken vi have været regerede ved provisoriske Finanslove, som en Ulykke, og hans Formaal er at bidrage sit til at hindre, at en lig Ulykke paa ny skal kunne overgaa os. Jeg tør tro, at i denne det ærede Medlems Betragtning ville de fleste saavel i som uden for denne Sal være enige med ham. Man kan staa paa hvilket politisk Stand-

punkt man vil, man kan bedømme Begivenheder, Handlinger, Partier og Personer, hvorledes man vil, men ingen, der har et Par Øjne at se med, kan være blind for, at den indre Krise, vi i disse Aar have gennemlevet, har ikke kunnet tjene til at gøre dette lille Folk stærkere i Kampen for Tilværelsen. En saa dybtgaaende Splid som den styrker ikke et Folk, hverken til dets daglige Gerning, ej heller og end mindre til at møde Begivenheder, hvor der stilles det yderste Krav til endrægtigt Sammenhold. Gennem disse mange Aar har der derfor ogsaa ofte Ildt Suk efter atter at maatte se et enigt Folk. Og et enigt Folk, det vil ikke sige et Folk, hvor der ikke er Modsetninger eller Kampe, en forskelsløs Masse, en Gelee, hvor alt flyder i eet. Tværtimod, hvor der er Livskraft, er der ogsaa kraftige Modsetninger, Kampe mellem Uistruelser, Sympatier, Interesser. Men et enigt Folk er et Folk, som er enigt i noget centralt. Og intet er mere centralt end Følelsen af Ret og Uret. Intet er derfor mere oprivende, mere undergravende for et Folks Eksistens, for dets Sammenhold og dets Styrke end en Strid, hvor selve Retsgrundlaget for Samsundslivet bringes til at vakle. Hvor noget slikt er hændet, bliver det en Opgave, som staar over enhver andet: saa vidt muligt at raade Bod paa det, der er sket, ved at stærme Samsundet mod, at det skal gentage sig.

Hvis nu det Forlig, som blev sluttet i Fjor, havde været af en saadan Art, at det kunde siges at have bragt den mangeaarige Strid til en endelig og virkelig fuldt betryggende Afslutning, ja saa kunde man maaske slaa sig til No, selv om de Former, hvorunder det var sket, ikke vare i strengeste Forstand forfatningsmæssigt sikrende. Men denne Opfattelse af Forliget er jo hverken Folkets Flertals og heller ikke, tør jeg tro, endogsaa selve de Mænds, som nærmest have sluttet det. Den Opgave atter at skabe Tryghedsfølelse i Folket, Følelsen af, at der er en fælles Retsbevidsthed, af, at der er, saa vidt menneskelige Gøner og Forudsættelser formaa det, gjort en Ende paa denne Retsløshedens Tilstand, hvor Forfatningens mest fundamentale Bestemmelser gøres til Genstand for saa stit modsatte Opfattelser, at selve det Sprog, hvori vi søge at udtrykke